

Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbori SZDL Crnomelj, Kočevje in Novo mesto. — Izdaja vsak petek. — Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Gošnik. — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. — Poštni predal 33. — Telefon uredništva in uprave 127. — Tekoči račun pri Narodni banki v Novem mestu 616-T-181. — Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din. — Tiska tiskarna »Slov. poročevalca« v Ljubljani.

Dolenjski list

Tednik okrajev Črnomelj, Kočevje in Novo mesto

OD TEDNA DO TEDNA

ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN NAPREDEK BELE KRAJINE

je letos v načrtu 876 milijonov din investicij

Okrajni ljudski odbor v Črnomlju je na sobotni seji spr ejel jamstva za najetje kreditov — Železolivarna in tovarna učil naj bi se združili v novo tovarno za proizvodnjo lahkkih kmetijskih strojev — Bela krajina pozdravlja odlok Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS o prispev ku za pomoč gospodarsko nerazvitim predelom

Medtem ko v Berlinu niso prišli še do nobenega vidnega uspeha, se že širijo govornice o zaključku konferenc znanjih ministrov štirih velesil. Kajti za konferenčno mizo — tako v zahodnem kot v vzhodnem delu mesta, tako na pol javnih kot na tajnih sejah — se ponavljata stara pesem: vsakdo tiči s svojim predlogom in le malo je poskusov približevanja k nasprotnemu stališču. Zato je na splošno v komentarjih o berlinski konferenci precej razočaranja, kvetjemu se nekaj tolažbe, da je uspeh že v tem, da se štirje zunanji ministri sestali in s tem premagali ovire, ki so se že precej nevarno nagrmadile med Vzhod in Zahod.

Katero so poglavitne značilnosti dosedanjih berlinskih razgovorov? Ko je v prvi točki dnevnega reda Molotov predlagal konferenco petih — torej z vključitvijo Kitajske — za razpravljanje o splošnih mednarodnih problemih, je sedel z zahodne strani odločni »ne«. Na tajni seji so se znova vrnila na to točko in Molotov je vztrajal pri svojem, mnogi opazovalci — seveda izven konferenčne dvorane — pa so ugotovili, da se prvotna zahodna odločnost maje. Britanci in Francozi so postali nankonjeni razširjeni konferenci, ki bi poleg Kitajske vključila še druge azijske države, predvsem obe Koreji, da bi se lotili korejskega problema. Francoski zunanji minister Bidault pa je brž pristavil še svoj lonček in navrgel razpravo o Indokini, kjer zaradi vztrajne Ho Si Minhove ofenzive postajajo Francozom tla zelo vroča. Ali se bo Molotov na to vabo vjel in da bi dosegel svojo zamisel o sodelovanju Kitajske, pristal na tako še bolj razširjene razgovore; ali bo Dulles sledil popuščanju svojih dveh vzhodnih kolegov — to sta zdaj zaprasnja, ki se puščata prazen odgovor glede na prvo točko dnevnega reda berlinske konferenc.

Nič manj ni zapletena druga točka, ki obsega nemško vprašanje. Tudi v tej se merita Zahod in Vzhod v središču dvo-bojih na javnih in tajnih sestankih. Zahodne delegacije se otepajo sovjetskega predloga o sklenitvi mirovne pogodbe in nevtarizaciji Nemčije, češ da bi jo hotela tako Moskva pred-oceno dobiti popolnoma pod svoj vpliv. Molotov pa nasprotno je zamislil o vključitvi zaružene Nemčije v evropsko obrambno skupnost. Ob teh osnovnih zapletih pa se kosata obe strani v bolj ali manj zgolj propagandnih govorih. Ko so se po dveh dneh prekinitive v sredo spet lotili nemškega vprašanja in je Molotov pol-drugo uro branil svoje stare stališče, je Dulles pripomnil le to, da nima kaj novega povedati, ker sovjetska stran trmasto vztraja pri svojem. Tudi Bidault in Eden sta zavrnila Molotova, tako da niso mogli naprej in se odločili, da bodo v četrtek nadaljevali na zaupnih razgovorih. Tako tudi tukaj zmanjšemo razjasnitve.

Nemara pa bo več sreče pri naslednjih točki, ki se je lotevajo v petek — z razpravo o avstrijskem vprašanju. Vse-povsod poudarjajo, da je to najlaže rešljiv problem, če bo seveda dovolj dobre volje na obeh straneh. Avstrijska delegacija je odšla s precejšnjimi upi v Berlin, posebno še, ker diplomatski komentatorji napovedujejo, da si bodo štirje zunanji ministri prizadevali vsaj v tej točki razveseliti svet z uspehom. Nam je odgovor na to vprašanje prihranjen do naslednjega tedna in s tem tudi ostala ugibanja v zvezi z berlinsko konferenco.

Da ne zanemarimo še naših južnih sosedov, ki so ta teden v Rimu iskali novo vlado, moramo povedati, da tudi novemu ministrskemu predsedniku Scelbi vladne rojenice najbrž niso bile preveč naklonjene. Simbolične delavske stavke ob podelitvi mandata bivšemu večletnemu notranjemu ministru v De Gasperijevih vladah so zelo zgovorne. Nevihovi obetajo tudi črni oblaki v vodstvu socialdemokratske stranke, iz katere sta dva vplivna člana odstopila, drugi pa so zagrozili z ostavko in znak protesta zaradi sodelovanja s krščansko demokracijo. Če prej ne, se bo treba v našem zunanje-političnem pogledu spet pobaviti z Italijo ob prihodnji vladni krizi — in to mnogi kažu na napovedujejo.

Pod vodstvom predsednika okrajnega zbora proizvajalcev Jožeta Portuna je pretekli petek zasedal v Črnomlju zbor proizvajalcev, ki je na celodnevni seji izčrpno obdelal številna vprašanja belokranjskega gospodarstva, poslušal poročila predstavnikov podjetij in sklepal o višini in nujnosti investicij v letu 1954. Na seji so bili navzoči zastopniki vseh večjih belokranjskih kolektivov, predstavniki organizacij in ljudska poslanka An ton Sušteršič ter Martin Zugelj. Industrijski biro iz Ljubljane sta zastopala ing. Guštin in ing. Kočar. S plodnim in vsestransko zanimivim sodelovanjem so člani zbora proizvajalcev določili smernice letošnjega razvoja gospodarstva v okraju.

V soboto sta oba zbora okrajnega ljudskega odbora Crnomelj na skupni seji glasovala za jamstvo predvidenih kreditov, ki pomenijo prelomnico v doseganju gospodarskega razvoja. Na seji OLO je bila sprejeta vrsta raznih odlokov in sklepov, med njimi tudi sklep, da podpisje OLO 25 milijonov din kredita za gradnjo poštnega poslopja v Črnomlju.

Skrb, ki so jo pokazali odborniki Zbora proizvajalcev v Črnomlju zadnji petek, člani obeh zborov pa na skupnem zasedanju OLO v soboto, da bi se Bela krajina s svojim gospodarstvom vendarle že začela razvijati tako, kakor zahteva to nujno potreben dvig narodnega dohodka v okraju, je razveseljiva in vzbujala resnično upanje, da gre tokrat zares. Vsi člani zbora proizvajalcev in zastopniki industrijskih podjetij, so sledili uvodnemu poročilu predsednika Gospodarskega

sveta Nika Belopavloviča z vidnim zanimanjem. Seznanil jih je z glavnimi mislimi obsežne analize gospodarskega stanja, ki je bila v zadnjih mesecih izdelana ob sodelovanju Gospodarskega sveta LRS, Zavoda za projektiranje vodnih in nizkih gradenj, Industrijskega biroja, Zavoda za raziskavo materiala, Tekstilnega inštituta iz Maribora in raznih kmetijskih strokovnjakov. Izčrpno poročilo, ki obsega 67 strani, predstavlja študijo o zaostlosti Bele krajine, hkrati pa izhodi iz nje-

nega težkega gospodarskega stanja. Nikakor ni mogoče v kratkem članku povedati vseh glavnih napotkov, ki nakazujejo rešitev sedanjega stanja Bele krajine. Zato bo Dolenjski list seznanil bralce s poročilom Gospodarskega sveta in sklepi zadnjega posvetoovanja v Črnomlju v vrsti prihodnjih števil.

Na zasedanju zbora proizvajalcev so vzbudila posebno pozornost izčrpana poročila predstavnikov rudnika Kanjarica, Belokranjske železolivarne, tovarne učil, »Belsada«, tovarna pletenin »Belokrajinka« in snujočega se novega podjetja za pridobivanje gradnega kamna. Podjetja, ki so doslej bolj podobna večjim obrtnim delavnicam kakor industrijskim obratom, so predložila Zboru proizvajalcev tehtne načrte, kako že letos dvigniti proizvodnjo, izboljšati kvaliteto izdelkov in s tem dvigniti narodni dohodek v okraju.

V prihodnjih številkih bomo o problemih belokranjskih podjetij izčrpane poročali. Za odpravo dosedanjih ozkih grl, za povečanje proizvodnje in prehod na industrijski način dela predvi-

deva okrajni plan investicij letos 473 milijonov din. Za razvoj kmetijstva, ki mora v Beli krajini dvigniti proizvodnjo tako v državnem kot zasebnem lastništvu, predvideva načrt 118 milijonov din investicij. Za turizem in gostinstvo je v načrtu 20 milijonov din, kar pa verjetno ne bo zadostovalo za večje ukrepe na tem močno zaostalem področju. Načrt za dvig obrtništva, zlasti prepotrebni občinski obrtni delavnice obsega 85.000.000 din, za vodovode, stanovanja in elektrifikacijo poudelja pa je predvidenih 183 milijonov dinarjev.

Ko so razpravljali o nujnosti investicij, njihovem najpametnejšem izkoriščanju in takem naloganju, ki se bo kar najhitreje obrestovalo in vračalo skupnosti vlozeni kapital, so odborniki poudarili, da letos investicij ne smemo več drobiti. Investicije bodo zato, v kolikor bodo dodeljene s krediti oz. v obliki pomoči gospodarsko bolj razvitih okrajev, namenjene predvsem dvigu proizvodnje v obstoječih obratih in smotnejšemu delu v njih. Razširjena proizvodnja pa naj bi že letos in prihodnje leto zaposlila v Beli krajini 1000 novih delavcev in delavk, predvsem nekvalificirane delovne sile. Ta številka bi bila še višja, če bi čimprej začeli dograjevati tudi prepotrebno železniško progo Crnomelj—Vrbovsko. O teh in ostalih vprašanjih ter belokranjskih načrtih pa več v prihodnjih številkih »Dolenjskega lista«.

prej znebiti starih dolgov za kupljene stroje, ki znašajo skupno nad 35 milijonov dinarjev. Tudi za odplačila tega denarja bodo zadržale potrebovalce dolgoročnega kredita. Za gradnjo delavnic za galanterijske proizvode v predelih, kjer je razvita domača obrt, so potrebe vsaj za 20 milijonov dinarjev kredita. K. O.

DOLGOROČNI KREDITI ZA DVIG KMETIJSTVA BODO KOČEVSKIM KMETOM V VELIKO POMOČ

Na zadnji razširjeni seji upravnega odbora OZZ Kočevje smo zvedeli, da bo za dvig kmetijstva v okraju odobren kredit 50 do 60 milijonov din. Kredit bo v glavnem porabljen za melioracije zamočvirjene zemlje. V Karlovcih, kjer bo v prvem razdobju osušeno 30 ha travnikov, bo potrebno 2 milijona din, v Fari ob Kolpi za osušitev 100 ha zemlje 4 milijone. Tudi v ribniški dolini bi bilo treba osušiti okrog 230 ha zamočvirjene zemlje, vendar letos ni upanja, da bi tudi ti kraji dobili kredit za ta namen. Potrebno bi bilo poprej ustanoviti vodovodne skupnosti, kot sta že ustanovljeni v Karlovcih in Fari.

V Dragi pri Loškem potoku bodo najeli kredit 15 milijonov din za gradnjo hleva za 40 glav goveje živine, za gradnjo silosa, zbiralnika za vodo in nakup 10 glav plemenske živine. Za dograditev kmetijskih objektov, zadržanih stavb in domov bodo najeli kredite v Kočevju, Ribnici, Dobropolju in drugod. V Sodražici bodo najeli kredit 2 milijona dinarjev za obnovu pašnikov na Travnici gori.

Zaradi neurejenih gnojšč in gnojniščnih jam gredo na Kočevskem vsako leto milijoni v izgubo. Letos upajo, da bodo s pomočjo kreditov zgradili vsaj 100 gnojničnih jam ter 50 silosov za živin-

ŽREBANJE

novoletnih nagrad za predplačnike DOLENJSKEGA LISTA bo še ta mesec. Več o tem v prihodnji številki tednika. Zrebanja se še lahko udeležite, če do 15. februarja pošljete pol- ali celoletno naročnino. Uprava Dolenjskega lista

Tudi gasilska društva ne morejo biti drugo kot socialistične organizacije

Na plenumu okrajnega odbora SZDL Novo mesto 26. januarja so člani razpravljali tudi o stanju v gasilskih društvih.

Veliko in odgovorno nalogo ima v socialistični državi gasilstvo. Ta organizacija združuje v svojih vrstah prostovoljce, ki so vedno pripravljene nesebično pomagati bližnjemu v nesreči, vedno pripravljene zaščititi družbeno premoženje. To je plemenita naloga in prostovoljna obveza gasilcev. Reči moramo, da imajo pri nas gasilska društva že svojo tradicijo in da uživajo priznanje delovnih ljudi in oblastvenih organov. Družba daje vzporedno z gospodarsko krepitvijo iz leta v leto več sredstev za opremo gasilskih čet, za njihovo uspešnejšo borbo proti elementarnim nevarnostem, ker se zaveda, kako veliko in odgovorno nalogo imajo gasilska društva v naši družbeni stvarnosti za čuvanje družbene lastnine.

neko izleto med organizacijami današnjega časa. V resnici pa se za tako nepolitično nastojlo velikokrat skrivajo zagriženi politični nasprotniki socialistične graditve in ljudje temne preteklosti.

Sentrupertu je poveljnik gasilske čete človek, ki nima državljanskih pravic. Pod njegovim poveljstvom so se udeležili gasilci v uniformah cerkvenega pogreba, šli so v cerkev in na njegovo »komando« so napravili špalir in pozdrav župniku, ko je šel v cerkev. Od 2.600 aktivnih članov gasilske organizacije je najmanj 600 takih, ki niso člani nobene množične organizacije! Če pogledamo preteklost teh »nepolitičnih« ljudi, bomo videli, da so, pa še kako, politični, samo v nasprotnem smislu in da jim je največkrat gasilska organizacija krinka za njihovo reakcionarno delovanje.

Poleg te pozitivne in odgovorne naloge, ki jo imajo gasilska društva že po svoji tradiciji, in vrste uspehov po volnem času, pa opažamo v posameznih gasilskih organizacijah tudi vse polno negativnih, za današnjo družbeno stvarnost povsem škodljivih pojavov. Mnogokrat so naša današnja gasilska društva zatočišče ljudi, ki se z današnjo družbeno ureditvijo ne strinjajo, ali pa so ji celo sovražni. Funkcije v odborih takih društev so po navadi monopol starejših in »uglednih« članov, za mladino ni mesta, še manj za ženske. V uniformah socialistične organizacije hodijo v cerkev in delajo parade pri verskih obredih. Za vsako ceno hočejo prikazati neko nepolitičnost gasilske organizacije,

V Straži bodo že letos imeli vodovod

V Straži so se resno lotili del za gradnjo krajevnega vodovoda. Kajti Straža je že sedaj močan industrijski center, ki se bo še razširil, nimajo pa dobre pitne vode. Novi vodovod bo oskrbel z zdravo vodo Gornjo in Dolnjo Stražo, Jurko vas, Vavto vas in Rumanjo vas ter industrijske obrate v Straži. Vodovod bo stal okrog 19 milijonov. Graditvi so ga začeli že lani (po načrtu Projektivnega zavoda v Ljubljani). Zanjeli so izvir ob Krki pod cesto Straža—Polje ter nakupili cevi in drugi potrebni material. Ovi izvira bodo črpalke gnale vodo

do zbiralnika nad Stražo, odkoder bo potem sama tekla k potrošnikom. Zbiralnik že gradijo. Po načrtih bodo gradili vodovod v dveh etapah: najprej zajetje vode, gradnja zbiralnika ter napeljava v Gornjo Stražo in v industrijske obrate, potem pa še napeljava vode v druge vasi. Računava, da bo Gornja Straža najpozneje do 1. julija že preskrbljena s pitno vodo.

Večino gradbenih stroškov je prevzela kmetijska zadruga, ostalo bodo prispevala podjetja: LIP, Zeleznica, Godno gospodarstvo in Žitofond. Dela vodi občinski ljudski odbor.

V Črnomljskem in novomeškem okraju so šole zaprte

Na posvetovanju upraviteljev osnovnih šol in ravnateljev gimnazij, ki je bilo pretekli četrtek v Črnomlju, je bilo med ostalim sklenjeno, da bodo od 5. do 13. februarja zaprte vse šole v Beli krajini. Huda zima je znova pokazala, v kako slabem stanju so naše šole. Navzlic kurjenju marsikje šolskih sob sploh ne morejo dovolj zagreti, ker toplota sproti uhaja skozi okna in vrata. Mnoge šole imajo slabe peči, marsikje pa so šole precej oddaljene od stranskih vasi in je nevarno, da otroci med padanjem novega snega na poti ne bi omagali. Upravitelji so poročali, da prihaja mnogo otrok v šole prav slabo oblečeni.

VODOVOD TUDI V SMOLENJI VASI

Smolenjčani so imeli star načrt o preskrbi vasi z vodo iz bližnjega studenca nad vasjo. Lani so ga prinesli na dan, ga dali preveriti in izpopolniti. S pomočjo Centralnega higienškega zavoda v Ljubljani okrajnega ljudskega odbora so začeli z delom. Gradnjo vodi posebni gradbeni odbor, vaščani pa pomagajo z delom in vložnjami. Zanjeli so vodo, jeseni pa že zgradili zbiralnik, ki ima 130 kub. metrov. Letos bodo morali izkopati še jarko in položiti cevi od zbiralnika do konca vasi. Vodovod sicer ne bo močan, vendar bo zadostoval za vso vas, zlasti ob suši, ko usahnejo vodnjaki. Poln zbiralnik bo imel dovolj vode za 200 ljudi za dva meseca, za živino pa imajo napajališče. Vaščani so pokazali veliko dobre volje ter močno pomagali z delom in vložnjami. Tako bo tudi Smolenja vas že letos preskrbljena z dobro pitno vodo.

Če bo mrzla zima še trajala — in vse kaže, da letos Dolenjski z belo odejo ni bilo prizanešeno, ponuja pa se še vedno nov sneg z mrazom — bi bilo pametno, da bi potik v junju podaljšali. Ker ponekod nimajo dovolj drv za zadostno ogrevanje prostorov, moramo misliti predvsem na zdravje otrok.

SOLEA KREMA VSAKEM ČASU

Vzroke kaznivih dejanj mladotnikov iščimo v družini

Največ kriminalnih dejanj povzročajo alkohol - Nož je še vedno način medsebojnih obračunavanj - Iz slabih družin izhajajo kasnejši zločinci - O vzgoji veliko pišemo, premalo pa zanjo storimo

O mladinski vzgoji pri nas veliko govorimo in pišemo, vendar samo vzgojo največkrat prepustimo v roke mladinskim zavodom in poboljševalnicam. Tem slednjim ustanovam po navadi napravimo zlasti tisto mladino, ki je že zdrknula na pot kaznivih dejanj ali težjih prestopkov, torej mladino, za katere prevzgojno nosi družba še posebno veliko odgovornost. Priznati je treba, da je bila dosežena skrb družbe kot celote za pravilno vzgojo mladine šibka in nezadostna, največkrat iz objektivnih razlogov, in da smo o njej sicer zelo veliko govorili in pisali, premalo pa storili za pravilno vzgojo.

Zalostna je resnica, da so kazniva dejanja mladotnikov po vojni močno narasla. In ne samo pri nas, pač pa na splošno po vsem svetu. Ameriški časopisi se obširno bavijo skoraj vsakoletno z mladinsko kriminaliteto, ki je v bogati državi pod kapitalističnim režimom zavzela še vse drugačen razmah kot pri nas. Toda nas predvsem in najbolj zanimata naša mladina, mladina socialistične države, mladina, kateri gradimo nov družbeni sistem, v katerem ne bo izkoriščanja človeka po človeku, družbo svobodnih in enakopravnih ljudi. Za tako družbo pa je potrebno, da odstranimo iz nje vse negativne pojave in zlasti pri mladini, ki je bodočnost vsakega naroda, je potrebno, da pravilno vzgojo tretjina vsa slaba nagjenja, razvijati pa vse dobre lastnosti. Vzgojo mladine je potrebno začeti v osnovni celici družbe, to je v družini.

Osnovni vzroki mladinskega kriminala

V šestih dolenskih okrajih so lani splošna kazniva dejanja nekoliko upadla, kazniva dejanja mladotnikov pa narasla. V novomeškem okraju so lani kriminalni organi in sodišča obravnavali kar 90 primerov kaznivih dejanj mladotnikov in je tako v pogledu mladinskega kriminala novomeški okraj na 9 mestu v Sloveniji. Število dejanj je sicer nižje kot prejšnje leto, vendar je tudi sodnik za prekrške obravnaval 70 primerov mladih kršilcev zakonitosti. Kazniva dejanja mladotnikov so posebno številna glede imovine (tatvine in vlomi), zoper življenje in telo (pretepi in poboji), ter primeri nemoralnosti. Zelo veliko primerov kaznivih dejanj je zagrešila starejša mladina (od 18-22 let).

»Draga Ruth« na šentjernejškem odru

»Nocoj je bil en lep večer« bi lahko dejali z verzi narodne pesni v četrtek 21. januarja, ko smo na šentjernejškem odru gledali vedro komedijo »Draga Ruth« ameriškega avtorja Normana Krasne. To je zgodba iz nedavnih vojni dni, ko so mlada dekleta pomagala vojakom na frontah z raznimi uslugami, pletle so poluverje, noga-vile in podobno ter seveda prile in v pisni stik z obdoročanci. Malena Miriam se je poslužila imena starejše sestre

Ruth, da je dopisovala s poročnikom Seawrightom. In ko je prišel poročnik na enodnevni dopust v družino sodnika Wilkensa so nastali zapletljivi in povzročili precej zmešnjav, ki pa so se srečno razvzpeljale.

Režija je bila v izkušnih rokah Tončke Škerletove, scenarij je oskrbel naša umetnica Vlasta Schoepplova, tehnične stvari je imel na skrbi Jože Skantar.

Glavno vlogo, sodnika Wilkensa, je odlično zaigral Albin Cvetič, istovredna partnerica mu je bila Jozica Čudovanova kot njegova žena Edith. Hoerko Ruth je z vso svojo priznano igralsko sposobnostjo odigrala Minka Jereletova, njeno sestrico Miriam pa Martina Jereletova.

Miren, skoraj dostojanstven lik služkinje-zamorke je podala Jelka Založkarjeva, Ruthinega zaročenca je preprečevalo in globoko doživeto predstavil Franci Bojka. Ludvik Simonič je v vlogi poročnika Seawrighta to pot prvič stopil na odrske deske in — zmagal v svoji težki vlogi, to se pravi, osvojil glodalce. Njegova sestra je bila Mira Rangusova, ki je vnovič potrdila, da je na odru doma. Dobro sta zaigrala tudi Lojze Bambič (narednik Chuck) in Peter Durjava mlajši (mornar Simmon).

Gledalci so dvakrat napolnili dvorano ter vsakokrat oddali zadovoljni in bili zahvalni igralcem, ki so navzle svojemu vsakdanjemu delu pripravili šentjernejčanom tako lep odski večer. Naj kmalu sledi drugi.

OGLASUJTE V NAŠEM LISTU!

P. R.

SOLEA EMULGITI
ULTRA OLJE za višinsko sonce

posledica alkohola. Pijančevanje je hudo narodno zlo, ki čedalje huje zajema tudi mladino. Pod vplivom alkohola nastajajo prepri med prijatelji in znanci, v katerih imata dostikrat glavno besedo kol in nož. Naši gostinski obrati in tudi posamezniki se ne drže zakonitih predpisov, ki prepovedujejo dajanje alkoholne pijače mladotnim in pijanim osebam. Poleg vseh navedenih vzrokov nosijo tudi slabe socialne razmere del odgovornosti za mladinski kriminal. Znančilno pa je, da je med mladino, ki je vključena v mladinske in druge organizacije zelo malo primerov kriminalitete in da je največ tega zla v kulturno in politično zaostalih krajih, največkrat med kmečko mladino, ki ni toliko socialno ogrožena.

Ze večkrat smo poudarili, da je vzgoja mladine stvar celotne družbe in ne samo nekoliko ljudi, ki se po poklicni dolžnosti bavijo z njo. Družba mora najti sredstva in način za pravilno vzgojo. Prijeti pa je treba že z vzgojo staršev. Tu čaka naše množične organizacije in vse organe ljudske oblasti pa tudi vse zavedne državljanse odgovorna in zelo resna naloga. Vso skrb je treba posvečati nezdvirnim razmeram v družini in stremeti, da se odpravijo za vsako ceno, zlasti tam, kjer so otroci. Razvrtnim in alkoholu najgimnim staršem je treba odvzeti otroke in jih dati v vzgojne domove. Najstrože je treba kaznovati vsakega, ki daje mlademu človeku alkoholne pijače v taki količini, da se opijani. Prav tako aji še strože je treba kaznovati tudi vsakega, ki zavaja mladega človeka v kriminalna dejanja te ali one vrste, s katere se kasneje zelo težko povrne na pot poštenja in dostojnega življenja. Materialna osnova uspešne borbe proti kvarnim vplivom okolice na mladino pa bi bili primerni mladinski domovi, ki bi jih moral imeti vsak okraj in v katerih bi družba vzgajala najbolj ogroženo mladino.

Nekaj misli ob zborih kmetijskih združenj

O pripravah za občne zbornice združenj smo v Dolenjskem listu že brali, vendar je nemara prav, da omenim še nekatere stvari, ki se mi zdijo posebno važne. Naj jih združimo premišljeno že poprej, da se bodo na občnem zboru lahko pomenili, kako v bodoče voditi združenja, da bo njeno delo čim bolj uspešno in koristno.

KAKŠNE ZADRUŽNE BO MO VOLILI V VODSTVO ZADRUGE?

Vemo, da je razvoj in napredek zadruge največ odvisen od vodstva, to se pravi od odbora in uslužbencev. V teh vrsticah bom govoril le o zadrudnem odboru.

Ce primerjamo nekaj združenj v katerem koli koncu Dolenjske, takoj ugotovimo, da vse zadruge ne gospodarijo enako dobro, čeprav delajo v zelo podobnih pogojih. Krivdo največkrat odkrijemo v slabem vodstvu; v odboru so ljudje, ki so nemara prišli vanj le zato, da izkoristijo svoj položaj za osebne koristi ali pa samo za koristi svojega kraja. So tudi odobravniki, ki zavirajo sprejem in uresničitev slehernih sklepov, po katerih bi zadruga delovala in se razvijala v socialističnem duhu. Odbor, ki ima take odobravnike, živi in dela v stalnih nesoglasjih, kajti odobravniki, ki vneto in zavestno delajo ter skušajo doseči, da bi imela zadruga čimveč uspehov, večkrat ne morejo prodrati s svojimi predlogi. Pri tem ne trpi le gospodarstvo zadruge, ampak zadruga lahko izgubi tudi ugled in se v njej ustvarja anarhija. Ce hočemo, da bodo zadruge dobile letos v vodstvo najboljše ljudi, mislim, da moramo prenehati s staro volilno prakso, ko vse kandidate po že spisan listi predlaga en sam zadrudnik, kot se že zmerom zgodilo. Tako predlaganje duši demokracijo zadrudnikov in slabo vpliva na množično razpravljanje na občnem zboru. Zadrudniki dobijo vtis, da je tu nek »komandiranje od zgoraj« in da so že vnaprej določeni odobravniki za novi odbor.

Zadrudniki naj iz svojih vrst sami predlagajo v odbor ugledne in napredne, socialistično usmerjene gospodarje, kajti ti bodo najbolj opravljali svojo dolžnost in zastopali koristi zadrudnikov. Ko govorimo o dobnih gospodarjih, bi seveda ne listu že brali, vendar je nemara prav, da omenim še nekatere stvari, ki se mi zdijo posebno važne. Naj jih združimo premišljeno že poprej, da se bodo na občnem zboru lahko pomenili, kako v bodoče voditi združenja, da bo njeno delo čim bolj uspešno in koristno.

ITALIJANI IN ZGODOVINA

Rimski tehnik »Il mondo« je novembra 1933 zapisal: »Italijani na žalost silno radi pozabljajo zgodovino. Največkrat se je sploh ne učijo. Če pa so se je v šoli učili, jo tolmarijo narobe to se pravi potvarjajo.«

(Nadaljevanje iz 5. štev.)

Poleg značilnosti kraškega sveta in podnebnih prilik ne smemo pozabiti na oblikovitost zemlje v okraju Kočevje. Kmetijske površine ležijo skoraj samo v podolžni osi okraj, v smeri Dobropolej — Vel. Lašče — Ribnica — Kočevje — Fara. Tudi njihova medsebojna povezava je možna le v tej smeri. Nasprotno so vsa področja v povprečni smeri teže prehodna, kar jih zapirajo obsežni gozdovi in razmeroma visoki, medseboj povezani vrhovi. Le-ti ločijo posamezne kraške doline in naselja tako etnografsko, kakor gospodarsko. Po nadmorski višini so najnižja naselja ob Kolpi n. pr. Fara 243 m, najvišja pa v področju Loškega potoka in Velikih Lašč (Hrib 773 m, Dane 805 m. Vrh na Grmadi skoraj 900 m). V posameznih področjih okraja se torej nadmorska višina naselij in kmetijskih površin dokaj menjava. Povprečno se giblje nadmorska višina v predelu Dobropolej od 400—500 m, v velikolaškem področju od 600 do 800 m, v Ribnici od 500—600 m, v Laškem potoku od 700—800 m, v področju ob Kolpi izpod 300 m in v ožji Kočevski od 450 do 700 m (samo Kočevje 460 m). Prav posamezni gozdovi grebeni in po obsežni gozdovi povzročajo različne pogoje za kmetijsko proizvodnjo in omenjenih področjih. Na vzhodni strani okraja je Kopa (1074 m) in Rog (1100 m). Severno stran zapirajo nekoliko nižji vrhovi. Krušec (750 m), Peričnik (920 metrov) in še nekaj drugih, ki so pa nižji. Spet višji so zahodni grebeni: Mačkovec (905 metrov), Blošček (1039 m), Kozji vrh (949 m), Kavka (1024 m). Najvišji vrhovi pa so na južni strani: Debeli vrh (1255 m), Goleniški snežnik (1289 m), Borovška gora (1163 m).

POSLEDICE VOJNE

Od okolnosti, ki so vplivale, oziroma neizbežno zahtevale spremembo v razvoju našega kmetijstva, pa je vsekakor najpomembnejša odselitev Kočevarjev in uničevalno delo okupatorja. Ze v začetku vojne so se odselili skoraj vsi kočevski Nemci, ali »Kočevarje«. Odselilo se jih je okrog 13.000. S seboj so odgnali vso živino (približno 3500 do 4000 goved) in vse kmetijske stroje ter orodje. Predel okraja Kočevje,

Ing. Anton Zorc:

Kmetijstvo na Kočevskem

ki so ga naseljevali »Kočevarje« (to so v glavnem današnje občine Kočevje, Muzelj, Kočevska reka in Draga), je ostal po njihovi odselitvi skoraj do cela prazen, brez ljudi. Vse to področje je v času vojne predstavljalo močan izhodišni center za partizansko, narodno-osvobodilno vojsko. Čeprav je znano, da se partizani v glavnem niso posluževali za svoje baze vasi in hiš, so okupatorji vendar s tem izgovorom v čaru svojih ofenziv zažigali in rušili zapuščene vasi. Tako je bilo na tem področju od 129 vasi popolnoma uničeno 62 vasi s skupno 1224 hišami. V preostalih vaseh pa je bilo še 886 hiš uničenih in 1706 hiš močno poškodovanih. Ce prikažemo celotno siiko je bilo 48% vasi popolnoma požganih ali porušeni, vse ostale pa poškodovane. Od skupnega števila hiš — 3896 — je bilo 55% dokrajaj uničenih in 45% poškodovanih, tako da povsem nedotaknjenih hiš sploh ni ostalo. Takšna je slika za ožje Kočevsko. Močno so trpeli tudi ostali kraji okraja Kočevje. V občinah Dolnja vas, Ribnica, Sadržajca, Loški potok, Kostel in Osilnica so prav tako ostale močne posledice okupatorjevega uničevalnega dela. Do kraja je bilo požganih 15 vasi, vseh porušeni in požgani hiš pa 443 in veliko poškodovanih. Torej tudi v tem področju 10% požganih vasi in 18% uničenih hiš. Podobna slika je tudi za občini Velike Lašče in Dobropole, o katerih pa nimam številnih podatkov. Razumljivo je, da se rane tako močnega uničenja in naravnost opustošenja celega predela ne morejo zaceliti v nekaj letih. To vedo najboljše povedati vsa naša kmetijska gospodarstva (socialistična in privatna), ki kljub vztrajnemu delu in velikim naporom niso še uspela v vseh panogah kmetijstva doseči predvojnega stanja. Ker v okraju Kočevje nimamo razvite industrije in drugih panog gospodarstva, je poleg prekomerno izčrpanih gozdov kmetijstvo glavni vir dohodka prebivalstva. Zaradi opisanega stanja pa kmetijstvo ne

zmore kriti niti najnujnejših življenjskih potreb in je nizek življenjski standard večine ljudi v okraju Kočevje povsem razumljiv. Po strukturi narodnega dohodka naše vasi, je dalo leta 1931 kmetijstvo 40% narodnega dohodka, 60% pa so dale ostale dejavnosti. Od kmetijstva je odpadlo približno 20% na poljedelstvo, 76% na živinorejo in 4% na sadjarstvo. Od narodnega dohodka iz ostalih dejavnosti kmečkega prebivalstva je odpadlo približno 36% na gozdarstvo, 28 odstotkov na prevoznitvo, 35 odstotkov na domačo obrt (suha roba) in 3% na razne dohodke. Zaradi omejitve sekanja gozdov se je to spremenilo. Dohodki iz gozdarstva in

prevoznitva so se zmanjšali za več kot 50%. Tako so postale kmetijske panoge glavni vir dohodkov. To pa pomeni, vsaj trenutno, zmanjšanje dohodkov kmečkega prebivalstva in nastaja v nekaterih predelih, kakor Loški potok, Draga in drugje, problem, kje dobiti denarna sredstva za vsakdanje življenjske potrebe. Zato je nujno izkoristiti vse pogoje za kmetijstvo, ki bo moralo dati več dohodkov kakor do zdaj. Za povečanje kmetijske proizvodnje bo nujno vložiti še precej investicij, da bi tako čimprej dosegli kmetijsko proizvodnjo, ki je po naravnih prilikah možna.

(Nadaljevanje pr. hodnj.)

Otroka in psčka je zastrepila

Posavski tehnik je 30. januarja poročal o Mariji Ivnik, 60-letni preužitkarici v Križah, ki se je morala zagovarjati pred okrajnim sodiščem v Brezicah. Ivnikova ni mogla trpeti šest tednov starega domačega psička pri Gausovih, kjer stanuje. »o sta se ob neki priliki oče in mati Gausovih otrok mudila izvem doma, je Ivnikova pomislala med žgance strupa za podgane in to dala psičku, nato pa je odšla po opravkih. Medtem so se zbudili Gausovi otroci in so bili dopoldne prepusteni sami sebi v praznem domu. Stiri letni Rud Gaus je prišel tudi do zastrepjenih žgancev, katerih je psiček po-

le polovico. Otrociček je pojele zastrepjene žgance in čez tri dni v bolnišnici umrl. Zenska je videla, da se otrok muči v bolečinah in kako se njegovi starši trudijo, da bi mu učinkovito pomagali, vendar pa ni hotela povedati, kaj pravzaprav je otroku. V bolnišnici bi bili lahko otroka rešili, če bi od Ivnikove takoj zvedeli, kaj se je zgodilo. Takojšnje odštetje želodca bi bilo učinkovito. — Psiček je poginil že drugi dan, kakor je to hotela Ivnikova, ki je s svojim zlobnim dejanjem iz malomarnosti povzročila tudi otrokovo smrt. Obsojena je bila na devet mesecev zapora.

Drugo pismo iz Bojanje vasi

V 4. številki Dolenjskega lista je bil objavljen članek »Kako je z elektriko v Bojanji vasi«, v katerem piše članica v imenu Bojančanov vprašuje OLO in DES, kako le v njihovo elektrifikacijo hkrati pa govori tudi o nečem ljubljubenem kreditu. To je napisal brez vednosti elektrifikacijskega odra. Da bi bila javnost pravilno poučena, odgovorjam na trditve v članku:

Bojanja vas je utrpela med NOB veliko škodo. 7. avgusta 1942 so fašisti požgali vso vas. Zgorelo je 139 stavb, 40 družin s 246 člani je ostalo brez strehe in sredstev na pogorjih. Toda Bojančani niso klonili. Še naprej so podpirali partizane, ki so zato obljubili, da vaščanov ne bodo nikdar pozabili.

Takoj po vojni smo med prvimi začeli z obnovo v okviru obnovitvene zadruge, seveda ob izdatni pomoči ljudske oblasti. Namesto prejšnjih malih koč rastejo lepe nove stavbe. Seveda pri tem tudi na elektriko nismo pozabili. Lani sta dobili električno luč Radovica in Radoši. V načrtu je sedaj elektrifikacija Bojanje vasi in Krašnjega vrha, ki sta oddaljeni od transformatorja 2.700 m. Zaprotili smo pri OLO za potreben kredit — in ne zastoj! Dobili smo 800.000 din posojila, daljnovidno do Bojanje vasi pa stane 582.000 din, tako da je nekaj ostalo še za napeljavo žice do Krašnjega vrha.

Obljuba, ki so nam jo dali partizanski borci, se je uresničila. Za vso dosedanja pomoč so prebivalci obeh vasi hvaležni ljudski oblasti. Zato obojamo tako pisanje dopisnika, ki se pri tem še sklicuje na prebivalce Bojanje vasi. To bi že moral razumeti, da v tako ostrem mrazu ni mogoče nadaljevati dela, poleg tega pa primanjkuje strokovnih delavcev.

X. J.

Anton Rajk

Občinska konferenca mladine v Kočevju

Dopoldne 24. januarja se je zbralo v dvorani družbenih organizacij v Kočevju okrog 200 mladincev in mladink. Tako lepega števila mladine v Kočevju še nismo videli na konferencah. Navzoča sta bila tudi sekretar OK ZKS J. Klarič in predsednik OK LMS Drago Debeljak.

Konferenca je ugotovila tudi slabe strani društvenih del. Pravila Partizana so preveč ozkosrčna, določajo namreč, da sme biti v občini le eno društvo Partizan. V Kočevju to zelo

videl na ulici po osmi uri zvečer, tisti dijak, ki pa celo pomno obiskujejo cerkev, ne dobio nobenih ukorov (primerjanska polnočnica). Predlagali so tudi, naj bi bila organizacija

Udeleženci konference v Kočevju

Konferenca je začel predsednik občinskega komiteja Stane Oček. Pozdravil je goste, nato pa spomnil na 11. april 1953 — dan, ko je umrl veliki borec in revolucionar Boris Kidrič. Njegov spomin so počastili z enominutnim molkom.

Politični pregled ter letni obračun dela mladine je dal predsednik komiteja. Obravnaval je uspehe in neuspehe ter nakazal vrsto problemov. Po referatu se je razvilo živahno razpravljanje, v katero so posegali tudi gosti. Mladina je zlasti pozdravila nagovor sekretarja Klariča, ki je v lepih besedah povedal nekaj misli o mladini in njeni vzgoji.

Konferenca je ugotovila, da je mladina v Kočevju lani svoje delo v marsičem izboljšala. Občinski komitej je najboljši v okraju, čeprav je bil dolgo časa med najslabšimi. Članstvo se je lani dvignilo od 520 na 630 članov. Velik uspeh so dosegli z vključevanjem mladine v razna društva. V »Svobodah« je aktivnih 210 članov mladincev, v TVD Partizan pa 500. Mladina ima po vaseh svoje desetine v gasilnih društvih.

očežkoča delo v fizikulturi. Treba bo spremeniti pravila ali jih pa kršiti in ustanoviti nove fizikulturne aktivne. Tudi v Svobodah mladine ne vidijo posebno rad, zlasti ne za igranje. S takim napačnim odnosom je treba prenehati. Najbolj je pa mladina grajala delovanje ljudske tehnike v Kočevju, oziroma nedelovanje, kajti tehnika spl.

Na konferenci so bili najbolj mladinici pohvaljeni v agrarni, enako tudi najboljše osnovne organizacije. Med pohvaljenimi je bila spet osnovna organizacija v Stari cervki, ki je pred kratkim prešla tudi zaštevati OK LMS kot najboljša organizacija v okraju.

IZ NAŠIH KRAJEV Objave-mali oglasi

Na Mirni so proslavili Prešernov dan

Peška sekcija KUD »Oton Zupančič« na Mirni nas je v nedeljo, 7. februarja prijetno presenetila. Pod vodstvom sposobne in poštvalne pevovodnje tovariške Celarjeve je mešani zbor našadiral vrsto lepih umetnih in narodnih pesmi. Mladi pevci so se odličili, da se predstavijo domači javnosti s koncertom in na ta način prispevajo k proslavi obletnice smrti našega velikega pesnika.

V uvodnem delu koncerta so prav lepo prepevali več umetnih domovinskih pesmi. Osrednji del sporeda je bil posvečen Prešernovem spomenu. Pevci so ubrano zapeli Flajšmanovo »Luna sije« in Premrlovo »Zdraviljco«. Vmes nam je dijakinja IV. razreda nižje gimnazije očrtala v krajšem govoru Prešernov lik in ga osvetlila kot borca naprednih idej. Deklamacije treh Prešernovih pesni so še krepkeje podčrtale vsebino lepega govora. Sledila je spet vr-

Rezervni oficirji v Črnomlju so zborovali

7. februarja je pododbor združenja rezervnih oficirjev v Črnomlju polagal občravan svojega dosedaj ne preveč plodnega dela. To je bilo razvidno iz poročila in razprave. Udeležba na predavanjih, ki so bila vsako prvo nedeljo v mesecu, ni bila dobra.

Po izvolitvi novega 7-članskega odbora in 28 delegatov za okrajno konferenco so bili sprejeti sklepi za bodoče delo. Ti predvidevajo: Združenje bo pripravilo bolj kvalitetna predavanja in več praktičnega dela na terenu, pri čemer bodo pomagali aktivni oficirji črnomljskega garnizona. Poleg tega bodo organizirali poučne izlete v razna industrijska središča, v večji meri kot dosedaj se bodo tudi naročili na časopise in strokovne revije.

sta zelo uspešno podanih zborovskih točk ter nekaj lepih duetov. Obsežen in skrbno pripravljen spored je zaključil folkorni ples s petjem.

Domače občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo Partizanovo dvorano, je nastopajočete nagradilo z nezadržanim priznanjem. Vse to nam dokazuje, da si delovni ljudje močno žele kulturnega razvedrila. Pričakujemo, da nas bodo pevci in igralci KUD pogosteje razvedrili.

Oživiljeno avtomoto društvo v Črnomlju

V soboto, 6. februarja so se ponovno sestali člani avtomoto društva, ki je lani skoraj popolnoma prenehalo s delom. Pred časom je imelo društvo že nad 100 članov, ki pa so pozneje odpadli, tako da jih je ostalo le še 30. Za poživitev društva so se zavzeli posamezni delovni člani. Na občnem zboru so izvolili nov odbor in sprejeli sklep, da bodo letos organizirali vrsto tečajev za vozače motornih vozil. Društvo ima 2 avtomobila, svojo garažo in delavnico ter nekaj finančnih sredstev, tako da lahko ob količiki dobri volji članov uspešno opravlja svojo vlogo pri dvigovanju strokovnega obvladanja tehnike.

Zadnja pot kapetana Maksa Puša

V Sentvidu pri Stični so prejšnji teden ob veliki udeležbi znancev in prijateljev ter zastopnikov JLA in množičnih organizacij pokopali kapetana JLA tovariša Maksa Puša iz Vel. Gabra.

Maks Puš je bil rojen na Vel. Gabru 3. 2. 1928. Kot 14-letni deček se je skupno z očetom in brati pridružil narodnoosvobodilnemu pokretu; že leta 1941 ter sodeloval kot kurir. Leta 1944 je bil poslan na

vojno akademijo v Sovjetsko zvezo, od koder se je vrnil takoj po izidu zloglasne informobirovske resolucije ter doma nadaljeval študij. Zahrbna bolezen ga je izrgala iz plodnega dela in kroga prijateljev ter znancev, ravno na njegov 26-ti rojstni dan. Z njim smo izgubili vedrega in dobrega tovariša, naša armada pa hrabrega oficirja. Slava mu!

Šahovski klub so ustanovili na Velikem Gabru

Tudi na Vel. Gabru se mladina vse bolj navdušuje za šah. Imamo že nekaj dobrih amaterjev. Pred kratkim so ustanovili šahovski klub.

Metliške novice

Igralska družina KUD »Janez Marenčič« v Metliki je 14. januarja zajela Gervaisovo veseligrjo »Za stanovanje gre«. Nekateri igralci so kar zadovoljili, slabše pa so bili izdelani skupinski prizori. V splošnem je igra dosegla svoj namen.

29. januarja so nam obiskali člani »Adlešičke tamburice« iz Adlešič. Pisan glasbeni večer so poživili s humorističnimi točkami in tako pripravili Metličanom veder zimski večer.

Metličani so sklenili, da bodo še to pomlad izvedli novo pomenovanje in oštevilčenje svojih trgov, cest in ulic, ki bodo dobila imena pomembnih Belokranjcev, zaslužnih mož iz NOB ali pa jih bodo spominjala na slavne dogodke. Z novim oštevilčenjem bo tudi odpravljena dosedanja zmeda s hišnimi številkami.

Huda zima je skoraj čisto zavrla delo pri novem Dijaškem domu v Metliki. Zda pleskajo okna in vrata ter dovršujejo instalaterska dela. Če bo vreme kolikaj ugodno, bodo dijaki v aprilu že v novi stavbi.

V vrstah Partizana v Semiču je precej pionirjev

V semiškega Partizana se je vključilo že lepo število pionirjev. Skoraj ni dijaka, ki ne bi bil član te organizacije. Enkrat tedensko imajo pionirji in pionirke telodvobo, kamor redno prihajajo. Če ne morejo v nezakurjeno dvorano, pa gredo pionirji v naravo v prelepi zimski šport. Dvakrat so že imeli tekmovanje v smuku, mlajši pa v sankanju. Oboji so dosegli prav lepe uspehe, bilo pa je tudi obilo zadovoljstva. Težava je v tem, ker nimajo še vsi smučarji, zato bi bilo prav, če bi društvo kupilo nekega parov za pionirje kakor tudi za odrasle. Prav bi bilo, da bi se tudi mladinke združile v organizacijo in opustile osebne razprtije ter nadaljevale s pred mesecem prenehanim delom.

Marsikje bi jih lahko posnemali

Delovni kolektiv mizarskega podjetja na Mirni je pred dnevi dal lep vzgled, kako je treba podpirati domači tisk in skrbeti za razširjanje časopisov. Kar sedem novih naročnikov si je naročilo Dolenjski list: Sedar Henrik, Zidar Anton, Flais Jože, Bizjak Tine, Skufca Engelbert ml., Skulj Jože in Pavlin Jože so tovariši, ki so se odločili, da morajo imeti edini dolenjski tednik redno vsak petek na mizi. Koliko je še delovnih kolektivov v naših okrajih, kjer bi prav tako lahko podprli naše dosegajoče glasilo Socialistične zveze! Ni treba znova poudarjati, da je vsak naročnik Dolenjskega lista tudi brezplačno nezgodno zavarovan pri Državnem zavarovalnem zavodu in da bo, če ima poravnano naročnino vsaj za pol leta vnaprej, sodeloval tudi v velikem novoletnem nagradnem žrebanju, ki bo ta mesec.

Kino KRKA Novo mesto

Od 12. do 15. febr.: slovenski film »Vesna«.
Od 16. do 18. febr.: avstrijski film »Vrt«.
Od 19. do 22. febr.: italijanski film »Ni miru pod ojkami«.

Kino Črnomelj

13. in 14. febr.: »Sreca«.
Kino »Jadrana« Kočevje
Od 12. do 14. februarja: »Midred Pierce«.
17. in 18. febr.: »Tranutek obupaa«.

OBJAVA

Obveščamo vse potrošnike in cenjene odjemalce, da imamo stalno na zalogi vsakovrstne moške, ženske in otroške čevlje po najnižjih konkurenčnih cenah. Izvršujemo vse vrste naročil po željah posameznikov, kakor tudi naročila na veliko. Trgovskim podjetjem dajemo poseben popust. V oddelku za popravila sprejemamo vsa dela, spadajoča v čevlarsko stroko.

PODALJŠANJE VOZNIŠK DOVOLJENJ ZA VOZNIKE AMATERJE

Obveščamo vse voznike motornih vozil amaterje, ki imajo vozniška dovoljenja izdana v letu 1952, da poteka njihova veljavnost 31. marca 1954.

MALI OGLASI

SLUŽBO DOBI trgovski pomočnik. Ponudbe z opisom doseganega službovanja in strokovne izobrazbe poslati na Kmetijsko združbo Škofjan pri Novem mestu.

ZA VODJO PEKARNE sprejeto mesto v službo nekoveškega moštara ali pomočnika z daljšo prakso. Ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitev poslati na: Kmetijsko združbo Škofjan pri Novem mestu.

KOŠEVAČEVKA z znanjem slovenske, nemške, italijanske in stenografije, strojeplata ter knjižovedstva žel premeniti službeno mesto v pošto pride tudi bližnja okolica. Ponudbe poslati na upravo Dolenjskega lista.

PRODAJN. posameznik za mleko in pilino za izdelovanje svojega

Šahovski turnir v Črnomlju

Šahovski klub Črnomelj je priredil šahovski turnir za dosego IV. kategorije, za katerega se je prijavilo 14 igralcev. Turnir je do sedaj dobro potekal in kaže, da bo do konca tega meseca, 10. februarja končan. Ker je treba za IV. kategorijo doseči vsaj polovico vseh možnih točk, se je razvila borbeno igla. Posebno se stopnjeje, ko se turnir bliža koncu. O zaključku in izidu bomo še poročali.

Drugi športni dan na gimnaziji v Črnomlju

Pretekli tetrtek so imeli črnomljski dijaki svoj drugi športni dan. Nad 50 dijakov je bilo na smučarskem področju in več kot 70 sankačev na dolinskem. Zanimivo je bilo, da so ostali dijaki, ki nimajo smučel in sank, so tekmovali v streljanju z zračno puško, v namiznem tenisu in v igri smed dvema ogjenama.

Turneja mednarodnega mojstra Ing. M. Vidmarja po Dolenjskem

Sahovska zveza Slovenije je spoznavno z Dolenjskim okrajnim šahovskim odborom zaprosila znanega slovenskega šahista in mednarodnega mojstra ing. Milana Vidmarja, da bi na Dolenjskem odiral nekaj simuliranih partij. Turnir je bil v Črnomlju v zadnjem času ni bilo preveč plodna, naj bi se simulirane šahovske življenje spet dvignile.

LETNA SKUPŠČINA

TVD Partizana Novo mesto bo v torek, dne 16. februarja ob 19. (7) uri zvečer v dvorani Sindikatskega doma. Udeležba je za člane obvezna, vabilno pa tudi vse prijatelje naše mladine.

Ob I. skupščini trgovsko-gostinske zbornice v Črnomlju

Gospodarske organizacije odnospno zbornice so nastale kot rezultat reorganizacije in demokratizacije našega gospodarstva in državne uprave. Črnomljski okraj predstavlja z ozirom na svoj geografski položaj gospodarsko enoto, ki ima vse pogoje, da se gospodarsko uspešno razvija v okrajni komuni. V ta namen so trgovci in gostilničarji osnovali svojo skupno zbornico, ki že ob prvem letu svojega obstoja kaže lepe uspehe na področju svoje dejavnosti ter je kljub raznim pomanjkljivostim zažvela in organizacijsko in gospodarsko poslegla v pereče probleme Bele krajine.

Ob I. skupščini trgovsko-gostinske zbornice v Črnomlju

Nalozge zbornice niso bile opredeljene z odločbami, temveč so se nujno kazale pri praktičnem delu v samem procesu prehajanja raznih kompetenc, od organiziranja in upravljanja na samoupravljanje po delovnih kolektivih in družbenih organizacijah. Prav zaradi tega dobiva vloga zbornice vse večji pomen, kajti ne pojavljajo se zgolj kot stanovske organizacije v smislu cehovstva, marveč kot nujen člen v družbenem in gospodarskem življenju.

Ob I. skupščini trgovsko-gostinske zbornice v Črnomlju

Črnomljska zbornica si je poleg svojih organizacijskih in medsebojnih komercialnih odnosov postavila v svoj delovni program na prvo mesto vzgojo svojega trgovsko-gostinskega kadra. Upoštevali moramo, da je dosedaj kader se v veliki meri pod vplivom kapitalistične preteklosti ali pa je v prvih povojnih letih na hitro šolan ter ni dojel socialistične moralne in pravega smisla, zato čisto zapada v razne spekulacije in kriminal, kar jemlje ugled ostalim poštemim delavcem in kompromitira trgovino in gostinstvo kot spekulantski sektor našega gospodarstva. Poleg tega so postale naloge trgovine in gostinstva po ukinitvi garantirane preskrbe z uvelobitvijo novih ekonomskih odnosov, v katerih sproščeno deluje zakon vrednosti, vse bolj zahtevne. Zbornica je organizirala dvomesečni seminar za nameštence v trgovini, katerega se je udeležilo 25 tečajnikov, od njih jih je 23 uspešno naredilo strokovnjakov za trgovskega pomočnika.

Kino KRKA Novo mesto

Od 12. do 15. febr.: slovenski film »Vesna«.
Od 16. do 18. febr.: avstrijski film »Vrt«.
Od 19. do 22. febr.: italijanski film »Ni miru pod ojkami«.

Kino Črnomelj

13. in 14. febr.: »Sreca«.
Kino »Jadrana« Kočevje
Od 12. do 14. februarja: »Midred Pierce«.
17. in 18. febr.: »Tranutek obupaa«.

Zahvala

Ob prerani smrti našega dragega moža in očeta Franca Finka, iz Suhora pri Metliki se iskreno zahvaljujemo Okrajnemu ljudskemu odboru Črnomelj, občinskemu LO Metlika, godbi in pevsem meštici Metlika, gasilski četli Suhor, vsem prijateljem in znancem ter darovalcem vencev, kakor tudi vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti. — Zalujoci: žena Nežka, hčerka Stanka, sestra Micka in ostalo sorodstvo.

OBVESTILO

Dne 13. februarja 1954 ob 18. uri bo v dvorani Doma sindikatov Novo mesto občni zbor KD »Gorjanci« Novo mesto. Vabilni vsi člani KD in ljubitelji kajgijstva. — Odbor.

Gibanje prebivalstva v Novem mestu

Rojenih je bilo 11 dečkov in 5 deklic. Poročili so se: Majkajlovič Viktor, Kolar Anton, Kolar Anton, Golobci Alojzija, tovarniška delavka iz Novoga mesta; Vovk Janez, sin kmetia iz Rumanec vasi iz Zidnje vasi; Jančar Franc, sin kmetia iz Češče vasi in Dular Karolina, hči kmetia iz Potokov; Slak Alojzij, tovarniški delavec iz Trške gore in Božič Marija, tovarniška delavka iz Novoga mesta; Sotnik Ivan, kmetič iz Črnomlja; Bratun Marija, tovarniška delavka, oba iz Češče vasi. Umrli so: Kotar Viktor, kmetič delavec, 17 let iz Dobljčke gore; Blatnik Ana, upokojenka, 79 let iz Novoga mesta; Ivanec Jemel, kmet, 74 let iz Gabrja.

Rojstva, poroke in smrti v dolenjskih občinah

Rojenih je bilo 3 dečki in 2 deklice. Porok ni bilo. Umrli je Jarc Nataša, otrok, 8 mesecev iz Kočevja.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V preteklem tednu so rodile: Gavzoda Tončka iz Metlike — dečka; Matkovič Slavka iz Semiča — dečka; Sušteršič Anica iz Mirne peči — dečko; Lah Marija iz Mirne peči — dečka; Biečič Polka iz Dol. Toplice — dečka; Simončič Anica iz Sentičane — dečko; Pašk Pepra iz Gabrja — dečka; Lavrič Marta iz Gotne vasi — dečko; Starešinič Francka iz Črnomlja — dečka; Poljanec Jozefa iz Sela — dečko; Vovk Francka iz Rakovnika — dečko; Gavzoda Ana iz Gotne vasi — dečka; Sekula Angela iz Stopič — dečka; Berk Alojzija iz Tržišča — dečka.

Rojstva, poroke in smrti v dolenjskih občinah

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zakrajšek Franc, skladiščnik iz Roba in Jamnik Ana, šivilja, iz Tomaževca; Skulj Jože, kmet iz Brankova in Kolar Anton, kmetič, iz Metlike; hči iz Adamova. Umrli so: Andoljšek Kristina, gospodinja, 81 let iz Vel. Lašč; Jakše Janez, kmet, 84 let iz Račice; Perušek Terezija, gospodinja, 65 let iz Brloga; Kolar Janez, kmet, 67 let iz Vrha pri Robu; Jamnik Alojzij, kmet, 62 let iz Tomaževca.

Gibanje prebivalstva v Črnomlju

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zalec Alojz, mizar iz Črnomlja in Zivčič Anica, kuharica iz Črnomlja; Butala Ivan, rudar iz Črnomlja in Simce Jozefa, kuharica iz Kanizarice. Umrli ni nihče.

DOL. TOPLICE

V občini Dol. Toplice je bila v januarju rojena ena deklica. Poročila sta se: Heniganen Drago, čevljarški mojster iz Dol. Toplice in Zetran Ljudmila, šivilja iz Sel,

ROJSTVA, POROKI IN SMRTI V DOLENJSKIH OBČINAH

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zalec Alojz, mizar iz Črnomlja in Zivčič Anica, kuharica iz Črnomlja; Butala Ivan, rudar iz Črnomlja in Simce Jozefa, kuharica iz Kanizarice. Umrli ni nihče.

ROJSTVA, POROKI IN SMRTI V DOLENJSKIH OBČINAH

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zalec Alojz, mizar iz Črnomlja in Zivčič Anica, kuharica iz Črnomlja; Butala Ivan, rudar iz Črnomlja in Simce Jozefa, kuharica iz Kanizarice. Umrli ni nihče.

ROJSTVA, POROKI IN SMRTI V DOLENJSKIH OBČINAH

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zalec Alojz, mizar iz Črnomlja in Zivčič Anica, kuharica iz Črnomlja; Butala Ivan, rudar iz Črnomlja in Simce Jozefa, kuharica iz Kanizarice. Umrli ni nihče.

ROJSTVA, POROKI IN SMRTI V DOLENJSKIH OBČINAH

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zalec Alojz, mizar iz Črnomlja in Zivčič Anica, kuharica iz Črnomlja; Butala Ivan, rudar iz Črnomlja in Simce Jozefa, kuharica iz Kanizarice. Umrli ni nihče.

UMRLI SO: Klobučar Terezija, užitkarica, 70 let, iz Uršnih sel; Vrtar Ludvik, otrok 15 mesecev, iz Podturna; Kobe Andrej, kmet, 78 let, iz Dobindola; Gutman Neža, upok., 76 let iz Dol. Toplice.

LOŠKI POTOK

V mesecu januarju sta bili v občini Loški potok rojeni dve deklici in en deček. Umrli so: Kordič Jozefa, užitkarica, 85 let, iz Rejci; Car Karolina, užitkarica, 73 let, iz Segove vasi. Porok ni bilo.

VIDEM - DOBREPOLJE

Rojeni so bili trije dečki. Poročili so se: Zupanc Vladimir iz Sotelskega pri Krškem in Babji Olga iz Podgora pri Dobropolju; Pugač Jozef iz Tržišča in Zorut Bernarda iz Lipice pri Dobropolju. — Cestitarji: Umrli so: Meglen Anton, zasebnik, 74 let, iz Poliskavca; Zemeljč Joško, upokojenec, 72 let, iz Ponikev; Klun Ivan oskrbovavec, 80 let, iz doma potokov; Konev; Kozak Marija, 76 let, iz Zdenске vasi.

MOKRONOG

Rojeni so bili 4 dečki in 3 deklice. Poročili so se: Kralj Anton pekovski mojster in Ferdan Slavka, babica, oba iz Mokronoga; Dobrovolt Janez, užitkarica, iz Zelnik; Kralj vodovodni inštalater, iz Metlike in Grabek Marija, kuharica iz Otova; Magovca Marija, oficir JLA iz Badovinca in Badovinca Marta, dijakinja iz Suhora; Prus Jože, čevljar iz Metlike in Simič Katarina, poljska delavka iz Radovč; Slana Janez, železničar iz Rosalnice in Tomc Jozef, šivilja iz Krizevske vasi; Vrančar Anton, kmet iz Slamne vasi in Tufekič Hanjka iz Lukovca (Bosna); Rajakovič Janko, kmet iz Rumanec vasi; Kolar poljska delavka iz Gabrova; Govednik Jože, kmet iz Bušnje vasi in Stojnič Jozefa, poljska delavka iz Jusurja. Umrli so: Benčina Franc, oskrbovavec doma onemogel, 55 let iz Metlike; Cemerelj Bera, gospodinja, 77 let iz Metlike; Flak Franc, kmet, 38 let, iz Dol. Suhora; Matkovič Stanko, otrok, 17 dni, iz Krizevske vasi; Rogelj Bera, gospodinja, 77 let, iz Bušnje vasi; Savoren Ferdinand, upok., 72 let, iz Metlike.

METLIKA

Rojeni so bili 3 dečki in 6 deklic. Poročili so se: Bjakovič Anton, kmet in Jurčič Jozef, kmet, 1. Bedelca, oba iz Badovca; Plet Ivan, strojni ključavničar iz Vidovca in Sotar Stefanija, nesarkia iz Laškega pri Celju; Centa Franc, kmet iz Keseri in Kočevar Jozefa, poljska delavka iz Bojanje vasi; Prosenik Alojz, vodovodni inštalater iz Metlike in Grabek Marija, kuharica iz Otova; Magovca Marija, oficir JLA iz Badovinca in Badovinca Marta, dijakinja iz Suhora; Prus Jože, čevljar iz Metlike in Simič Katarina, poljska delavka iz Radovč; Slana Janez, železničar iz Rosalnice in Tomc Jozef, šivilja iz Krizevske vasi; Vrančar Anton, kmet iz Slamne vasi in Tufekič Hanjka iz Lukovca (Bosna); Rajakovič Janko, kmet iz Rumanec vasi; Kolar poljska delavka iz Gabrova; Govednik Jože, kmet iz Bušnje vasi in Stojnič Jozefa, poljska delavka iz Jusurja. Umrli so: Benčina Franc, oskrbovavec doma onemogel, 55 let iz Metlike; Cemerelj Bera, gospodinja, 77 let iz Metlike; Flak Franc, kmet, 38 let, iz Dol. Suhora; Matkovič Stanko, otrok, 17 dni, iz Krizevske vasi; Rogelj Bera, gospodinja, 77 let, iz Bušnje vasi; Savoren Ferdinand, upok., 72 let, iz Metlike.

VELIKE LAŠČE

Rojeni so bili 4 dečki in ena deklica. Poročili so se: Zakrajšek Franc, skladiščnik iz Roba in Jamnik Ana, šivilja, iz Tomaževca; Skulj Jože, kmet iz Brankova in Kolar Anton, kmetič, iz Metlike; hči iz Adamova. Umrli so: Andoljšek Kristina, gospodinja, 81 let iz Vel. Lašč; Jakše Janez, kmet, 84 let iz Račice; Perušek Terezija, gospodinja, 65 let iz Brloga; Kolar Janez, kmet, 67 let iz Vrha pri Robu; Jamnik Alojzij, kmet, 62 let iz Tomaževca.

SEMČI

Rojenih je bilo 6 dečkov in ena deklica. Poročili so se: Zakrajšek Anton, poljski delavec in Likovna Ana, poljska delavka iz Črničevca; Dajčman Anton, železničar iz Kala in Kembič Martina, dijakinja iz Frelgoce; Golobci Jože, čevljarški pomočnik in Golobci Marija, oba iz Metlike; hči iz Adamova. Umrli so: Andoljšek Kristina, gospodinja, 81 let iz Vel. Lašč; Jakše Janez, kmet, 84 let iz Račice; Perušek Terezija, gospodinja, 65 let iz Brloga; Kolar Janez, kmet, 67 let iz Vrha pri Robu; Jamnik Alojzij, kmet, 62 let iz Tomaževca.

GRADAC

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zakrajšek Anton, poljski delavec in Likovna Ana, poljska delavka iz Črničevca; Dajčman Anton, železničar iz Kala in Kembič Martina, dijakinja iz Frelgoce; Golobci Jože, čevljarški pomočnik in Golobci Marija, oba iz Metlike; hči iz Adamova. Umrli so: Andoljšek Kristina, gospodinja, 81 let iz Vel. Lašč; Jakše Janez, kmet, 84 let iz Račice; Perušek Terezija, gospodinja, 65 let iz Brloga; Kolar Janez, kmet, 67 let iz Vrha pri Robu; Jamnik Alojzij, kmet, 62 let iz Tomaževca.

GOTNA VAS

Rojeni sta bili dve deklici. — Perušek Terezija, gospodinja, 65 let iz Brloga; Kolar Janez, kmet, 67 let iz Vrha pri Robu; Jamnik Alojzij, kmet, 62 let iz Tomaževca.

ROJSTVA, POROKI IN SMRTI V DOLENJSKIH OBČINAH

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zalec Alojz, mizar iz Črnomlja in Zivčič Anica, kuharica iz Črnomlja; Butala Ivan, rudar iz Črnomlja in Simce Jozefa, kuharica iz Kanizarice. Umrli ni nihče.

ROJSTVA, POROKI IN SMRTI V DOLENJSKIH OBČINAH

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zalec Alojz, mizar iz Črnomlja in Zivčič Anica, kuharica iz Črnomlja; Butala Ivan, rudar iz Črnomlja in Simce Jozefa, kuharica iz Kanizarice. Umrli ni nihče.

ROJSTVA, POROKI IN SMRTI V DOLENJSKIH OBČINAH

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zalec Alojz, mizar iz Črnomlja in Zivčič Anica, kuharica iz Črnomlja; Butala Ivan, rudar iz Črnomlja in Simce Jozefa, kuharica iz Kanizarice. Umrli ni nihče.

ROJSTVA, POROKI IN SMRTI V DOLENJSKIH OBČINAH

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zalec Alojz, mizar iz Črnomlja in Zivčič Anica, kuharica iz Črnomlja; Butala Ivan, rudar iz Črnomlja in Simce Jozefa, kuharica iz Kanizarice. Umrli ni nihče.

ROJSTVA, POROKI IN SMRTI V DOLENJSKIH OBČINAH

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zalec Alojz, mizar iz Črnomlja in Zivčič Anica, kuharica iz Črnomlja; Butala Ivan, rudar iz Črnomlja in Simce Jozefa, kuharica iz Kanizarice. Umrli ni nihče.

ROJSTVA, POROKI IN SMRTI V DOLENJSKIH OBČINAH

Rojen je bil 1 deček in 1 dečlica. Poročili so se: Zalec Alojz, mizar iz Črnomlja in Zivčič Anica, kuharica iz Črnomlja; Butala Ivan, rudar iz Črnomlja in Simce Jozefa, kuharica iz Kanizarice. Umrli ni nihče.

Smuk in salom na Gorjancih

Okrajni odbor Partizana v Novem mestu je v nedeljo, 7. februarja priredil okrajno prvenstvo v alpski kombinaciji na smučeh Gorjancev. Na to prvo okrajno tekmovalje, ki se je vršilo na tečajevskih terenih, so prijavila svoja udeležba društva iz Črnomlja, Črnomlja, Mokronoga, Novoga mesta, Trebnjega, Semiča in Sindhela.

Zelo dober čas v salomu je dosegel Vahtar Tinec s svojo sigurno vožnjo. Predvozač Smerdu Milan je dosegel na

